

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ «СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ ДО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗВО»

Опитування спрямоване на вивчення думок студентів-першокурсників Волинського національного університету імені Лесі Українки щодо особливостей їхньої адаптації до освітнього процесу у ЗВО, визначення проблем, настроїв, очікувань здобувачів вищої освіти, що навчаються на першому курсі.

Опитування ініційоване адміністрацією Волинського національного університету імені Лесі Українки, реалізовано навчально-методичним відділом забезпечення якості освіти. Проводиться втретє.

Для реалізації дослідження було використано метод онлайн-опитування. Вибір цього методу обумовлений можливістю залучити всіх здобувачів вищої освіти першого року навчання Волинського національного університету імені Лесі Українки до участі в опитуванні.

Онлайн-опитування проводилося з 14 жовтня 2024 року до 31 жовтня 2024 року, до участі запрошувалися першокурсники – здобувачі освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. Усього в опитуванні взяли участь **1370** здобувачів освіти – студентів різних факультетів, інститутів. Для порівняння у дужках представимо результати аналогічного опитування, яке проводилось у минулі роки у той же період навчального року.

На якому факультеті Ви навчаєтесь?

1 370 відповідей

 Копіювати діаграму

Блок 1. Мотивація щодо вступу до університету, вибору факультету, спеціальності, освітньої програми.

Щодо запитання: «Чому Ви обрали для навчання саме ВНУ імені Лесі Українки та факультет, де здобуваєте освіту?», то отримали такі відповіді: 18,1% (18,1%; 32,8 %) респондентів обрали варіант відповіді – «пройшов(ла) на державну форму за сертифікатами ЗНО (НМТ)»; з дитинства мріяли саме про цей факультет (інститут) 16,4% (19,1%; 17,2%) опитаних; 13,4% (11,4% ; 14,2%) просто хочуть отримати диплом про вищу освіту; 13% (11%; 8,7%) тих здобувачів, хто отримали інформацію про факультет із сайту університету; 11,3% (13,5%; 26,2%) респондентів відповіли: «тут навчаються мої друзі та знайомі»; 11,2% (12,2%; 12,4%) дослухались до поради батьків;

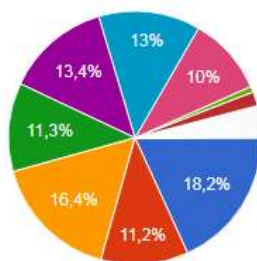
10% (8,7%; 6,7%) – прислухались до відгуків про факультет (інститут) із соціальних мереж; 1,8% (6,8%; 1,6%) – отримали інформацію із зовнішньої реклами (бігборди, буклети тощо); лише 0,7% (0,9%) – були поінформовані про факультет завдяки навчанню у МАН (Малій академії наук). Тобто, **зберігається динаміка зростаючої ролі і впливу інформації про ЗВО, факультет, інститут, ОП із соціальних мереж та сайту університету.**

Траплялися ще й такі варіанти відповіді щодо мотивації вибору ЗВО та факультету: «тут здобували рівень бакалавра», «хороші відгуки від студентів», «сподобалося місто», «тут навчаються мої друзі», «університет знаходиться неподалік від місця проживання», «університет знаходиться в безпечному місці», «реальне співробітництво ЗВО з університетами європейських країн», «функціонує програма Подвійний диплом», «відвідували Дні відкритих дверей, і сподобався університет», «свою спеціальність рахую перспективною для майбутнього заробітку», «дізнався під час профорієнтації, яку проводили в ліцеї (10-11 класи)», «через фінансові можливості», «є дуальна форма освіти», «зацікавила нова спеціальність, яка є лише у ВНУ імені Лесі Українки».

Скажіть, будь ласка, чому Ви обрали для навчання саме ВНУ імені Лесі Українки та факультет, де здобуваєте освіту?

1 370 відповідей

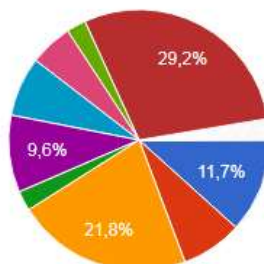
- пройшов(ла) на державну форму за...
 - дослухався(лась) до поради батьків;
 - з дитинства мріяв(ла) саме про цей...
 - тут навчаються мої друзі та знайомі;
 - просто хочу отримати диплом про в...
 - отримав(ла) інформацію про факул...
 - прислухався(лась) до відгуків про ф...
 - поінформований(на) про факультет...
- ▲ 1/9 ▼

На запитання: **«Чому для навчання Ви обрали спеціальність (освітню програму), на якій навчаєтесь?»**, отримуємо наступний розподіл відповідей респондентів: 29,2% (24,3%; 25%) – спеціальність є актуальною та затребуваною на ринку праці; 21,8% (26,9%; 31,7%) – з дитинства мріяв(ла) стати спеціалістом у цій галузі; 11,7% (11,8%; 24,7%) – пройшов(ла) на державну форму за сертифікатами ЗНО (НМТ); 9,6% (10,1%; 25,3%) – модна, престижна спеціальність; 7,6% (7,3%; 14,6%) – дослухався(лась) до поради батьків; 7,4% (6,8%; 22,3%) – за цією спеціальністю (освітньою програмою) легко знайти роботу; 5,3% (5,7%; 12,7%) – просто хочу отримати диплом; 2,5% (3,5%; 10,4%) – тут навчаються мої друзі та знайомі; 2,4% (1,7%; 8,1%) – прислухався(лась) до відгуків про спеціальність у соціальних мережах; 0,1% (0%; 0,7%*) – поінформований(на) про факультет завдяки навчанню у МАН (Малій академії наук). Траплялися ще й такі варіанти відповіді: «мені цікава така спеціальність», «маю здібності в цьому напрямку», «працюю за цією спеціальністю» тощо.

Скажіть, будь ласка, чому для навчання Ви обрали спеціальність (освітню програму), на якій навчаєтесь?

1 370 відповідей

[Копіювати](#)
[діаграму](#)

- пройшов(ла) на державну форму за...
- дослухався(лась) до поради батьків;
- з дитинства мріяв(ла) стати спеціалі...
- тут навчаються мої друзі та знайомі;
- модна, престижна спеціальність;
- з дипломом за цією спеціальністю (...)
- просто хочу отримати диплом про в...
- прислухався(лась) до відгуків про сп...

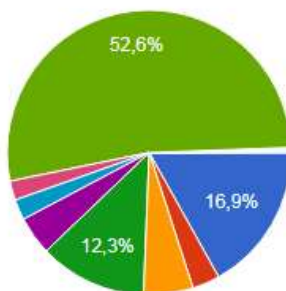
▲ 1/6 ▼

Відповідаючи на запитання «**Чию думку Ви врахували при обранні Вашої спеціальності (освітньої програми)?**», 52,6% (50,4%; 68,6%) опитаних стверджують, що «це особисте рішення»; 16,9% (16%; 24,4%) – «порадили батьки»; 12,3% (13,4%; 10,6%) тих, хто «багато чув(ла) схвальних відгуків від різних людей про спеціальність»; 5,6% (7,9%; 6%) – «у мене знайомі навчаються на цій спеціальності»; 4,4% (4,6%; 7,1%) тих, хто «інформацію отримав(ла) із сайту університету»; 3,1% (3,6%; 2,1%) – «поінформували друзі»; 2,3% (1,2%) отримали позитивні враження та потрібну інформацію під час Дня відкритих дверей на факультеті; 2,2% (1,5%; 3,7%) – «порадив(ла) вчитель зі школи, класний керівник».

Чию думку Ви врахували при обранні Вашої спеціальності (освітньої програми)?

1 370 відповідей

[Копіювати](#)
[діаграму](#)

- порадили батьки;
- поінформували друзі;
- у мене знайомі навчаються на цій сп...
- багато чув(ла) схвальних відгуків від...
- інформацію отримав(ла) з сайту уні...
- отримав позитивні враження та потр...
- порадив(ла) вчитель зі школи, класн...
- це моє особисте рішення

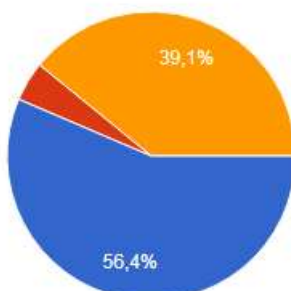
▲ 1/2 ▼

Що стосується запитання: «**Чи виправдалися Ваші очікування щодо навчання в університеті**», то тих, хто обирають варіант відповіді «так», – 56,4% (58,%; 63,7%); і майже 39,1% (36,2%; 31,2%) стверджують, що ще не визначилися з відповіддю на це запитання; водночас 4,5% (5,9%; 5,1 %) опитаних зазначають, що «ні».

Чи виправдалися Ваші очікування щодо навчання в університеті?

1 370 відповідей

[Копіювати](#)

- так;
- ні;
- ще не визначився(лась).

На запитання: «**Чим Ви керувалися, проставляючи при вступі на певну спеціальність чи освітню програму перший пріоритет?**» 61,5% (56,7%; 58%) опитаних стверджують, що це спеціальність (освітня програма), на якій хотів(ла) навчатися більше за все; для 13,3% (15,2%; 14,1%) респондентів – це «можливість вступу на державну форму навчання»; 11,2% (11%; 12,7%) не задумувались над значенням пріоритету; 6,8% (8,3%; 8,5%) не думають, що пріоритет має аж надто велике значення»; 6,3% (8,2%; 8,2%) вважають, що це давало додаткові шанси на вступ. Декілька опитаних зазначили, що обирали лише одну омріяну спеціальність або не подавали заяви на бюджетну форму навчання.

Блок 2. Інформація про можливість вступу до ЗВО, на обрані факультети та спеціальності, освітні програми.

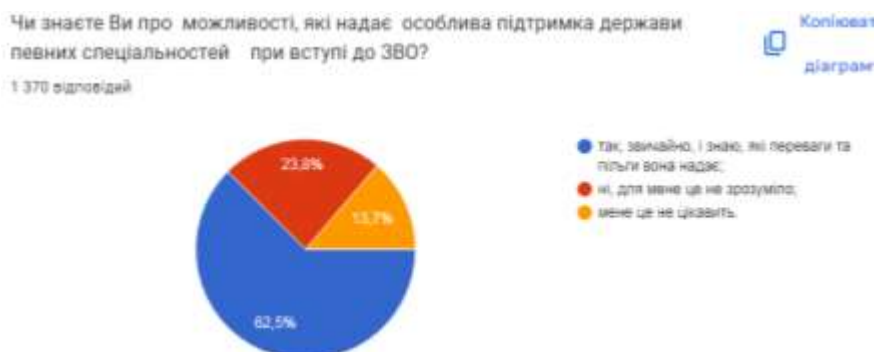
Про те, що «означає «регіональний коефіцієнт» і які переваги при вступі він надає», знали 61,4% (60,2%) і, відповідно, обрали варіант відповіді «так, звичайно, знаю, які переваги та пільги він надає»; 22,7% (22,8%) стверджують, що «ні, для мене це було не зрозуміло», і 15,9% (17%) обрали варіант відповіді «мене це не цікавило».

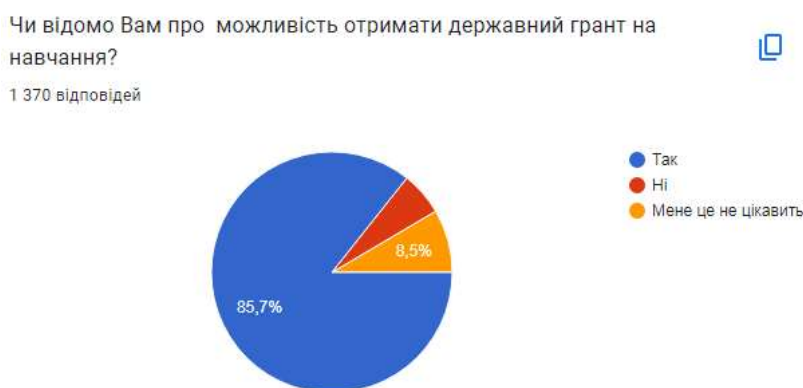
Щодо ролі регіонального та галузевого коефіцієнта, то 62,8% (52,2%; 58,8%) респондентів, відповідаючи на запитання: «**Чи знали Ви про можливості, які надавав при вступі регіональний та галузевий коефіцієнт**», обирають варіант відповіді «так, звичайно, знав(ла), які переваги і пільги він надає», 23,7% (33%; 26%) стверджують, що «ні, для мене це було не зрозуміло». Решта – 13,4% (14,8%; 15,2%) відзначають, що «мене це не цікавило».

Схожими є відповіді на запитання: «Чи знаєте Ви про можливості, які надає особлива підтримка держави певних спеціальностей при вступі до ЗВО?». 62,5% опитаних обирають варіант відповіді «так, звичайно, знаю, які переваги і пільги він надає», 23,8% стверджують, що «ні, для мене це було не зрозуміло». Решту – 13,7% – «це не цікавить».

У цьому навчальному році здобувачі освіти мали можливість отримати державний грант на навчання. Тому ми поцікавились відповіддю на запитання: «**Чи відомо Вам про можливість отримати державний грант на навчання?**» Результати свідчать, що 87,5% знають про цю можливість, 8,5% відповіли: «Мене це не цікавить», а 5,8% не були обізнані.

Блок 3. Соціально-психологічний клімат в університеті та студентському середовищі.

На запитання: «**Чи подобається Вам навчатися у ЗВО?**» отримали такі відповіді: 74% (72,9%; 77,9%) опитаним здобувачам вищої освіти першого року навчання подобається навчатися у ЗВО; 23,5% (24,2%; 19,2%) обирають варіант відповіді «ще не визначився(лась)»; кількість тих, хто обрав варіант «ні»: 2,3% (2,9%; 2,9%) опитаних.

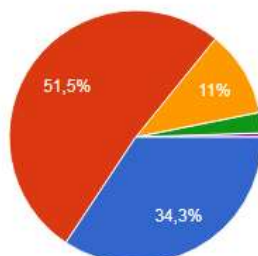

Щодо питання: «**Наскільки комфортно Ви почуваетесь в університеті?**», то відсотки опитаних розподілились таким чином: 51,5% (52,1%; 46,4%) почувуються «скоріше комфортно, ніж не комфортно»; «дуже комфортно» – 34,3 (36,3%; 43,4%) 11% (9,5%; 7,7%) – вагаються з відповіддю, 2,6% (2,1%) почувуються «скоріше не комфортно, ніж комфортно», а варіант: «дуже не комфортно» обрали 0,5% (0,4%) опитаних.

Наскільки комфортно Ви почуваетесь в університеті?

 Копіювати д

1 370 відповідей

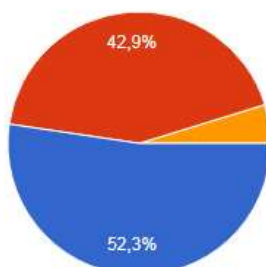
- дуже комфортно;
- скоріше комфортно, ніж не комфортно;
- важко відповісти;
- скоріше не комфортно, ніж комфортно;
- дуже не комфортно.

На запитання: «**Який, на Вашу думку, рівень сформованості колективу Вашої групи?**» 52,3% (52,5%) опитаних вважають, що згуртований, 42,9% (42%) – що більше згуртований, ніж не згуртований, і 4,7% (5,1%) вважають, що колектив не згуртований.

Який, на Вашу думку, рівень сформованості колективу Вашої групи?

 Копіювати діаграму

1 370 відповідей

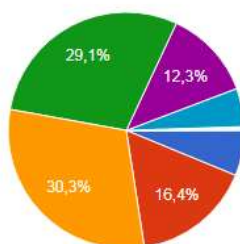
- згуртований
- більш згуртований, ніж не згуртований
- не згуртований.

Щодо адаптації здобувачів освіти до навчання в університеті, то 30,3% (30,9%; 32,7%) опитаних здобувачів відповіли, що «особливих проблем, труднощів не виникало»; 29,1% (31,3%; 35,8%) опитаних стверджують, що «адаптація пройшла достатньо легко»; 16,4% (14,7%; 10,9%) «відчували деякі незручності»; 12,3% (11,1%; 11,6%) обирають варіант відповіді: «як на мене, я ще не повною мірою адаптувався(лась) до навчання в університеті, процес адаптації у мене ще не завершений»; 5,3% (5,9%; 4,8%) опитаних «не задумувались над цим питанням 5,5% (4,1%) першокурсників та адаптуються до навчання «зі значними труднощами».

Як відбувалася у Вас адаптація до навчання в університеті?

 Копіювати діаграму

1 370 відповідей

- зі значними труднощами;
- я відчував(ла) деякі незручності;
- особливих проблем, труднощів у мене не було;
- адаптація пройшла достатньо легко;
- як на мене, я ще не повною мірою адаптувався(лась) до навчання в університеті, процес адаптації у мене ще не завершений;
- я не задумувався(лась) над цим питанням;
- Я поступив після коледжу, тому певно...
- Чудово! Тільки з семінарами важко.

На запитання: «Хто Вам допоміг адаптуватися до університетського середовища?» першокурсники відповідали так: «у мене дуже хороші одногрупники, вони допомагали, у разі потреби, розібратися в усіх питаннях» – 42,3% (43,3%; 47,5%), «ніхто, я сам» – 37,7% (36,8%; 35,6%), «відчував(ла) моральну підтримку з боку батьків» – 35,8% (32,4%; 27,4%), допомогу в адаптації куратора групи відзначили 27,4% (27,9%; 21,7%) опитаних, «відчував моральну підтримку, бажання допомогти від викладачів університету» – 19,3% (20,3%; 29,7%), 19,1% (16,5%) – «відчували моральну підтримку від студентів старшокурсників, «допоміг(ла) староста групи» – 13,1% (14,2%; 15,7%), «отримував всляку підтримку та сприяння зі сторони адміністрації (деканату) факультету» – 4,5% (7,1%; 15,2%), «студентський декан, представники студентського самоврядування» – 7,2% (6% (7,4%), «практичний психолог відділу молодіжної політики та соціальної роботи» – 0,4% (0,2 % ; 0,3%) і «я не задумувався(лась) над цим питанням» – 11,8% (10%; 6,2%) опитаних. Окремі відповіді свідчать про те, що допомогу першокурсникам часто надають друзі, ментори, інші студенти.

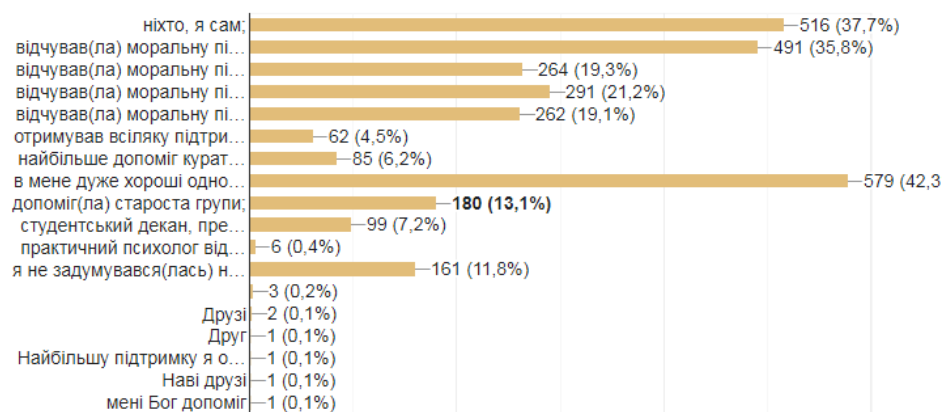
Хто Вам допоміг адаптуватися до університетського середовища (оберіть не більше двох варіантів відповіді)?

1 370 відповідей

Копіювати

діаграму

Блок 4. Особливості освітнього процесу в ЗВО.

На запитання «Як Ви сприймаєте необхідність навчатися дистанційно або у змішаному форматі?» 36,2% (35,2%; 36,6%) сприймають необхідність навчатися дистанційно «у цілому позитивно, дистанційне навчання – це теж навчання, як треба, то треба»; 28,5% (27,9%; 36,2% у 2022 р. і 53,3% у 2021 р.) тих, хто вважає, що «у дистанційному навчанні теж є свої плюси та переваги для студента»; 20,7% (22,3%; 12,1% у 2022 р. і 5,5% у 2021 р.) тих, хто обирають варіант відповіді: «для мене це дуже складно, я віддаю перевагу очним заняттям»; відповідь: «негативно, вважаю, що дистанційне навчання – це не навчання» обрали 8,2% (10%; 12%). Не задумувались над цим питанням 6,4% (4,3%; 3,4%) першокурсників.

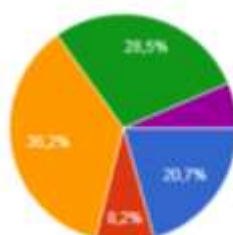
Як Ви сприймаєте необхідність навчатися дистанційно або у змішаному форматі?

1 370 відповідей

Копіювати

діаграму

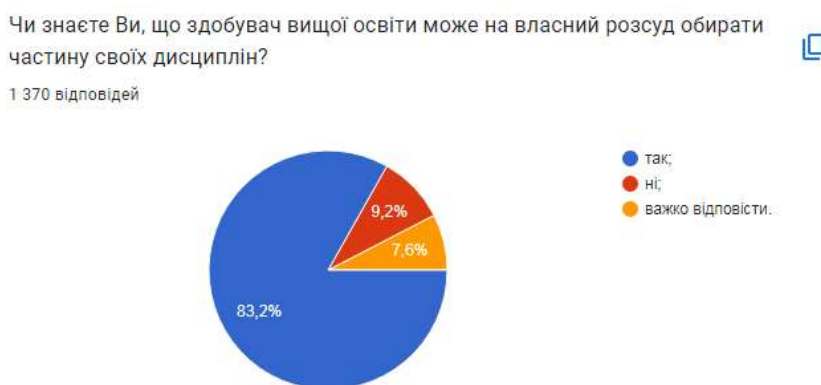

- для мене це дуже складно, все-таки я віддаю перевагу очним заняттям
- негативно, вважаю, що дистанційне навчання – це не навчання
- у цілому позитивно, дистанційне навчання – це теж навчання, як треба, то треба
- у дистанційному навчанні теж є свої плюси та переваги для студента
- я не задумувався(лась) над цим питанням

Щодо індивідуальної освітньої траєкторії, то, відповідаючи на запитання: «**Чи знаєте Ви про можливість створити індивідуальну освітню траєкторію?**», майже третина 35,4% (31,8%; 26,9%) відповіли: «так, звичайно» і 26,1% (31,5%; 30%) – «вперше чую», 19,1% (19,6%; 21%) – знають про можливість скористатися таким інструментом, але ще не було нагоди. Водночас взагалі не задумувались над цим питанням 19,3% (17,1%; 17,2%) опитаних.

Переважає більшість першокурсників, а саме – 83,2% (83,4% ; 84%), знають, що **здобувач вищої освіти може на власний розсуд обирати частину освітніх компонентів**, лише 9,2% (10,9%; 10%) не знають про це, а 7,6% (5,7%; 5,2%) вагаються з відповіддю.

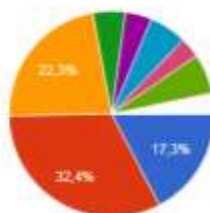
Блок 5. Проблеми студентського життя та способи їх вирішення.

Отримавши статус студента, здобувачі вищої освіти першого року навчання **вказують на такі значимі інновації у своєму житті**: «навчання на платформі Moodle; Microsoft Teams» – 32,4% (26%); великий обсяг навчального матеріалу для самостійного опрацювання – 22,3% (22,7%); «модульно-рейтингова система» – 17,3% (20,4%); «необхідність самостійно приймати рішення, брати на себе відповідальність» – 6,3% (7,9%); «особливості самостійного життя, окремо від батьків» – 5,9% (6,6%); «невміння організовувати свій час» – 5,1% (6,6%); «проживання в гуртожитку» – 4,2% (3,7%); «спілкування в студентському колективі» – 3,2% (3%) опитаних. Траплялись відповіді: «усе перераховане» та декілька відповідей: «нічого нового».

З чим новим Ви зіштовхнулися, отримавши статус студента ?

1 370 відповідей

[Копіювати діаграму](#)

- модульно-рейтингова система;
- навчання на платформі Moodle, Micro...
- великий обсяг навчального матеріал...
- навчання організувати свій час;
- проживання в гуртожитку;
- особливості самостійного життя, оор...
- спілкування в студентському колект...
- необхідність самостійно приймати рі...

1/7

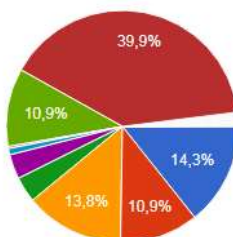
Не мають проблем з навчанням 39,9% (44%) опитаних. У навчанні студенти першого року навчання зіткнулися з такими труднощами: складна програма навчання – 14,3% (13,6%); незручний розклад занять (!) – 13,8% (8,3%); недостатність шкільної підготовки – 10,9% (13,8%), робота на платформах Moodle, Microsoft Teams– 10,9% (7,5%); недостатньо навчально-методичних матеріалів (підручників, посібників тощо) – 3,4% (5,3%); недостатньо інформації про студентське життя – 3,6% (3,6%); конфлікти з викладачами – 0,9% (1,1%); конфлікти з одногрупниками – 0,3% (0,5%); традиційно деякі студенти мають проблеми, пов'язані з браком часу.

З якими труднощами у навчанні Ви зіштовхнулися, отримавши статус студента?

1 370 відповідей

[Копіювати діаграму](#)

- складна програма навчання;
- недостатність шкільної підготовки;
- незручний розклад занять;
- недостатньо інформації про студент...
- недостатньо навчально-методичних...
- конфлікти з викладачами;
- конфлікти з одногрупниками;
- робота на платформах Moodle, Micro...

1/5

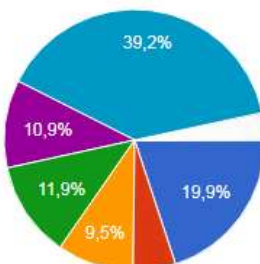
Окрім навчання студенти першого року навчання зіткнулися з такими труднощами: брак коштів – 19,9% (22%; 30%); необхідність пошуку роботи – 11,9% (12,3%; 20%), проблеми адаптації до нових умов життя, до нового побуту – 10,9% (11,4% (19,3%); «мені важко зав'язувати знайомства, знаходити спільну мову з новими людьми» – 9,5% (7,8%; 12%); необхідність самостійно приймати рішення – 5,3% (4,5%; 12%). Траплялись відповіді: «все перелічене», «більшість з переліченого» та «немає труднощів». Не задумувались над цим питанням 39,2% (37%; 33%) опитаних.

Крім навчання, з якими труднощами проблемами Ви стикаєтесь ?

1 370 відповідей

[Копіювати діаграму](#)

- брак коштів;
- труднощі з самостійним прийняттям...
- мені важко зав'язувати знайомства,...
- необхідність пошуку роботи;
- проблеми адаптації до нових умов ж...
- я не задумувався(лася) над цим пит...
- Брак часу
- Питання пов'язане з гуртожитком

1/7

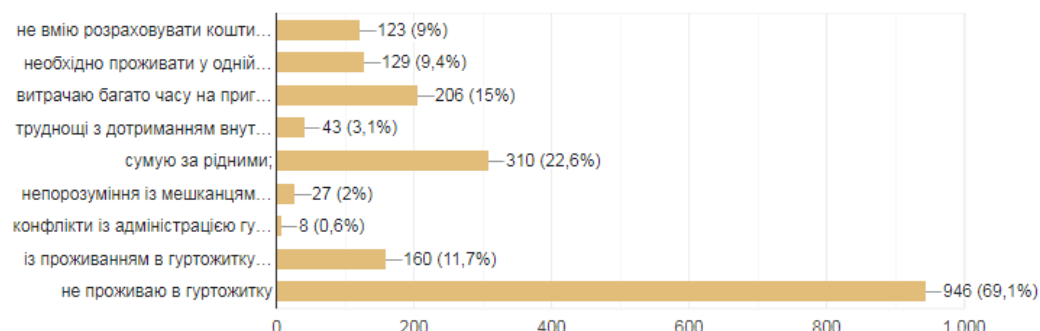
Серед здобувачів освіти, які проживають у гуртожитку або окремо від батьків 11,7 % (19,1%; 18,4%) зазначили, що «із проживанням у гуртожитку проблем немає»,

проте певна кількість першокурсників зіткнулися з таким: «сумую за рідними» – 22,6% (30,3%; 11,3%); «витрачаю багато часу на приготування їжі, прибирання, піклування про себе» – 15% (20%; 4,7%); «необхідність проживати у одній кімнаті з іншими студентами» – 9,4% (8,2%; 5,8%); «не вмію розраховувати кошти на проживання та інші потреби» – 9% (11,2%; 7,2%); «бувають непорозуміння із мешканцями гуртожитку» – 3,9% (5,3%); «змушений(на) дотримуватися внутрішнього розпорядку життя в гуртожитку» – 3,1% (3,8%; 3,5%); конфлікти із адміністрацією гуртожитку – 0,6% (0,7%; 1,7%). Дві третини опитаних взагалі не проживають в гуртожитку.

Якщо Ви проживаєте у гуртожитку чи окремо від батьків, то з якими проблемами зіштовхуєтеся ?

[Копіювати](#)
[діаграму](#)

1 370 відповідей

Більшість опитаних здобувачів, якщо виникнуть проблеми, будуть вирішувати їх самостійно – 31,9 % (33,6%; 51%); інші звертаються перш за все до: куратора групи – 21,4% (19,9%; 37,6%), батьків – 20,1% (19%; 28%), до одногрупників – 14,7% (17%; 32%), тьютора (студента старших курсів) – 2,6% (3,2%), керівництва факультету (декана, заступника декана) – 3,4% (3,1%); до студентського декана – 2,6% (1,4%); 0,4% – до профспілки студентів факультету; 0,2% (0,2%) опитаних звернуться до практичного психолога. Окремі опитані зазначили, що будуть обирати до кого звернутись за допомогою відповідно до ситуації.

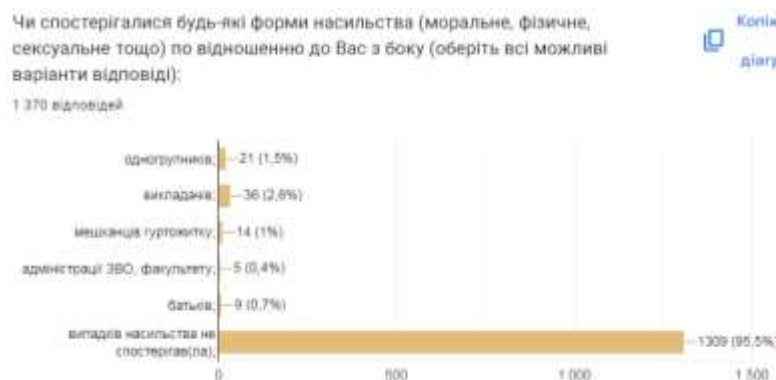
Якщо проблеми виникнуть, то для їхнього вирішення Ви звернетесь перш за все до...

[Копіювати](#)
[діаграму](#)

1 370 відповідей

Відповідаючи на запитання: «**Чи спостерігали будь-які форми насильства (моральне, фізичне, сексуальне тощо) по відношенню до Вас?**» 95,5 % (94%; 82%) опитаних «випадків насильства не спостерігали», з тиском від «викладачів» зіткнулися 2,6% (2,7%; 2,5%) респондентів, одногрупників – 1,5%, (1,5%; 1,4%), адміністрації ЗВО, факультету 0,4% (0,5%; 0,5%), «мешканців гуртожитку» – 1% (0,8%; 1,6%), батьків – 0,7% (0,4%; 0,6%).

Блок 6. Оптимізація навчання в університеті: проблеми та пропозиції.

Серед причин, які сповільнюють адаптацію до навчання в університеті, були названі такі: напруга, втому від занять – 22,8% (19,8%); власна неорганізованість – 18,7% (18,1%); психологічний стан – 11% (12,5%); необхідність працювати – 8,8% (9,8%); слабка шкільна підготовка – 6,4% (4,9%); стан здоров'я – 4,5% (4,6%); позанавчальна активність – 4% (5,4%); складність навчання за освітньою програмою – 4% (3,1%); фінансові труднощі – 3,6% (3,8%); завищені вимоги викладачів – 2,1% (3,8%); житлові умови – 2,1% (1,4%); брак навчальної літератури – 1,4% (1,7%); невдало обрана спеціальність – 1,3% (1,8%); неприємне оточення у групі – 0,8% (0,5%); проблеми в родині – 0,4% (0,4%). Майже 9% опитаних вказали, що не мають конкретних труднощів, які б впливали на їхню адаптацію до навчання у ЗВО.

Серед першокурсників майже **половина** 49,5% (50,9%) до вступу у ЗВО проживала у Волинській області; 26,1 % (26%) – у місті Луцьк, у Рівненській області – 15,2% (13,3%), Львівській області – 4,1% (3,6%); іншій області – 3,4% (4,3%), є внутрішньо переміщеною особою – 1,8% (2%) опитаних.

Пора студентства – це не лише навчання, але і розвиток власних здібностей та талантів, самореалізація у різних напрямках. **Серед напрямів, які цікаві першокурсникам**, традиційно найпопулярнішими були такі варіанти відповідей: спорт, танці, творчість, музика, вивчення іноземних мов, дизайн, психологія, подорожі, саморозвиток, самореалізація, розвиток навичок комунікації, сфера ІТ та програмування, наукова робота, акторська майстерність, розвиток практичних навичок, підприємницьких здібностей. Варто зазначити, що майже 24% (15%) здобувачів освіти не визначились з відповіддю.

Значна частина опитаних першокурсників не надали пропозицій щодо покращення освітнього процесу: «Освітня діяльність мене в цілому влаштовує» 11% (9%), або здобувачі «не визначились з відповіддю» 36% (31%). Усього отримано пропозиції від третини респондентів. Серед пропозицій щодо покращення освітньої діяльності були такі: збільшення практикоорієнтованості ОК, кількості проєктів, стажувань для розвитку/покращення практичних навичок, зустрічей з практиками, роботодавцями, загальних університетських та факультетських заходів; впровадити

спортивні заняття, або ОК Фізична культура з першого курсу; налагодити активнішу комунікацію викладачів зі здобувачами; створення електронних курсів на платформі Moodle з більшості нормативних ОК; більш зручний розклад; організувати доступний інтернет в усіх навчальних корпусах і гуртожитках.

ПОРТРЕТ ПЕРШОКУРСНИКА:

- Максималіст.
- Більш самостійний, умотивований, більшість проблем вирішує самостійно. А, можливо, не зник звертатись за допомогою до інших.
- Інформацію отримує із соціальних мереж, сайту університету.
- Думає про перспективність і актуальність спеціальності, враховує можливість міжнародної академічної мобільності, дуальної освіти, самореалізації, майбутнього працевлаштування, у т. ч. за кордоном, орієнтується на сучасному ринку праці.
- Прагматичний.
- Швидко адаптується до освітнього середовища, хоча у порівнянні з результатами опитування у минулих роках, адаптація ЗО до освітнього процесу усе більше ускладнюється. Це, зокрема, пов'язане з тим, що вступники довгий час (майже 5 років) не мали можливості навчатися в очному режимі, не вміють налагодити живе спілкування, отже, потребують відповідної допомоги.
- Цінує горизонтальні зв'язки, зокрема, спілкування із ровесниками, але не завжди серед тих, з ким комунікує студент, хто поруч із ЗО, – викладач, представник адміністрації, хоча уже частіше представник студентського самоврядування, старшокурсник (тьютор). Отже, актуальною залишається Школа студентського лідерства, Школа комунікації, Школа тьюторів, тренінги з проєктного менеджменту, тайм-менеджменту, проєктування і організації суспільно-важливих заходів.
- Сучасний першокурсник прагне до комфортного життя, але більш байдужий до саморозвитку, менш активний в організації цікавого, наповненого корисними справами життя.
- Усвідомлює недоліки, недостатній рівень особистого культурного розвитку (це і питання дозвілля, організації вільного часу, фізичного розвитку, етикету, культури спілкування тощо).

Пропозиції деканам факультетів, директорам інститутів, завідувачам кафедр, гарантам ОП, кураторам академічних груп, органам (представникам) студентського самоврядування:

- Обговорити результати онлайн-опитування «Соціальна адаптація студентів першокурсників до освітнього процесу у ЗВО» з кураторами академічних груп, представниками студентського самоврядування.
- Долучати органи студентського самоврядування до перегляду, громадського обговорення ОП, до профорієнтаційної роботи, до організації Днів відкритих дверей на факультеті/інституті, до розбудови та покращення внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, до творення позитивного іміджу ВНУ імені Лесі Українки.
- Активізувати роботу з розвитку мотивації до майбутньої професійної діяльності, саморозвитку, самореалізації. Запланувати презентації освітніх програм/спеціальностей (конкурс студентських презентацій ОП на факультетах/інститутах) та практикувати проведення гостьових лекцій, навчальних екскурсій на підприємства, в установи, фірми, ЗЗСО, тренінги щодо майбутнього кар'єрного шляху тощо.
- Активізувати роботу кураторів академічних груп на усіх факультетах, в інститутах. Кураторам академічних груп на I курсі ознайомлювати здобувачів освіти із нормативно-правовою базою університету, із правами та обов'язками здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки (зокрема щодо можливості внести пропозиції до ОП, формулювання її змісту й цілей, щодо змісту ОК, необхідності дотримуватися принципів академічної

добросовісності, можливості створити індивідуальну освітню траєкторію, вибрати ОК, реалізувати академічну мобільність, вирішити конфліктні ситуації, отримати психологічну допомогу тощо).

- Розвивати наставництво як форму комунікації старшокурсників зі студентами першого курсу з метою допомоги в адаптації до навчання в університеті. Активізувати роботу Школи тьюторів, відповідно практикувати обмін найкращими практиками на факультетах, в інститутах.

- З метою формування у здобувачів освіти чіткого уявлення про майбутню професійну діяльність при виборі методів, форм та засобів навчання акцентувати увагу на практичному їх спрямуванні. Активізувати використання інтерактивних методів навчання, надавати перевагу дослідницьким завданням; мінімізувати в освітньому процесі репродуктивно-відтворювальні методи навчання.

- Пропагувати серед здобувачів освіти здоровий образ життя, на факультетах, в інститутах – зустрічі студентів-першокурсників із практичним психологом, уповноваженим із антикорупційної діяльності. Рекомендувати першокурсникам пройти тренінг з тайм-менеджменту, звернутися до практичного психолога у разі тривожного стану, напруги, втоми, депресії.

- Розглянути пропозиції здобувачів освіти щодо організації освітнього процесу, врахувавши їх при складанні розкладу навчальних занять на II семестр.